

נכללו זה בזה ונהיו אֶחָד. וְדוּד
הַמֶּלֶךְ רָצָה לִיחַד בַּפְּסוּק הַזֶּה
יְחוּד אֶחָד.

וְאִם תֹּאמַר, לְמָה הַתְּמִנָּה הַפְּסוּק
הַזֶּה בַּתְּפִלַּת מְנַחֵה שֶׁל שַׁבָּת?
נֶאֱמַר הוּא לְהִיּוֹת בְּשַׁבָּת בְּאוֹתָהּ
תְּפִלַּת מְנַחֵה וְלֹא בַתְּפִלַּת חֵל,
שְׂוֵדָאֵי אֵינן תְּפִלַּת מְנַחֵה שֶׁל שַׁבָּת
כְּמוֹ חֵל. מִשּׁוּם שֶׁהָרִי בַחֵל,
בְּשַׁעַת הַמְּנַחֵה, תְּלוּי הַדִּין בְּעוֹלָם
וְאֵינּוּ עֵת רְצוֹן, אֲבָל בְּשַׁבָּת כְּשֶׁפֶל
הִרְגֹז הוֹסֵר וְהַכֵּל נִכְלָל כְּאֶחָד,
וְאֵף עַל גַּב שְׂמֵתְעוֹרֵר דִּין, זֶה
הַתְּבַשְׂמוֹת, וְלִכְּן צָרִיךְ פְּסוּק שֶׁל
יְחוּד לִיחַד אֶת כָּל הַדְּרָגוֹת.
שְׂפָשִׁישׁ יְחוּד, הַדִּין מֵתַחֲבֵר
וְנִכְלָל בְּרַחֲמִים וְהַכֵּל מֵתַבְּסֵם,
וְאֵז כְּתוּב עֵת רְצוֹן. עֵת רְצוֹן כּוֹלֵל
הַכֵּל כְּאֶחָד. וְהַדִּין מֵתַבְּסֵם בְּאוֹתוֹ
זְמַן, וְיֵשׁ שְׂמִיחָה בְּכָל.

מֹשֶׁה הִסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם בְּאוֹתָהּ
שַׁעַת תְּפִלַּת מְנַחֵה שֶׁל שַׁבָּת,
בְּשַׁעַת שְׂוִמְצָאָת עֵת רְצוֹן.
וּבְאוֹתָהּ שַׁעַת רְצוֹן הָיָה לְמַעְלָה,
וְצַעַר לְמַטָּה, וְעַל זֶה נִנְעָלוּ
הַשַּׁעֲרִים בְּשַׁבָּת מִשַּׁעַת הַמְּנַחֵה
וּמַעְלָה. אֵילּוּ שַׁעֲרִים נִנְעָלוּ?
שַׁעֲרֵי בֵית הַמְּדֻרָשׁ, כְּדִי לְהַזְכִּיר
אֶת מֹשֶׁה הַרוֹעֵה הַנְּאֻמָּן שֶׁהַתּוֹרָה
הַתְּבַטְּלָה בְּגִלּוֹ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן בֵּית מְדֻרָשׁוֹ שֶׁל מֹשֶׁה
בְּטַל, כָּל שַׁפְּן הָאֲחָרִים. מִי רוֹאֵה
אֶת שַׁעֲרֵי בֵּית מְדֻרָשׁוֹ שֶׁל מֹשֶׁה
שְׂנַעְצֵלוֹ, וְשָׂלֵא יִנְעָלוּ כָּל
הָאֲחָרִים? ! כְּשֶׁהַתּוֹרָה שֶׁל מֹשֶׁה
עֲצוּבָה עֲלָיו בְּאוֹתוֹ זְמַן, מִי לֹא
עֲצוּב? ! מִשּׁוּם כֶּף כָּל שַׁעֲרֵי בֵּית
הַמְּדֻרָשׁ נִנְעָלוּ, וְהַצְּטָרְכוּ כָּל־
לְצַדֵּק אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדֻרְךָ
שַׁבָּת, וְהֵינּוּ (תְּהִלִּים לו) צְדֻקְתְּךָ
כְּהָרִי אֵל.

עֵת רְצוֹן. עֵת רְצוֹן: אוֹף הָכִי, כְּלָלָא אִיהוּ
כְּחֻדָּא, עֵת חַד, רְצוֹן חַד, אֲתַפְּלִילוּ דָּא בְּדָא,
וְהוּוּ חַד. וְדוּד מְלָפָא בְּעָא לִיחַדָּא בְּהָאֵי קָרָא,
יְחוּדָא חֻדָּא.

וְאִי תִימָא, אֲמָאֵי אֲתַמְנִי הָאֵי קָרָא, בְּצֻלוֹתָא
דְּמְנַחֵה דְּשַׁבָּת. יְאוֹת אִיהוּ לְמַהוּי בְּשַׁבָּת
בְּהֵיא צֻלוֹתָא דְּמְנַחֵה, וְלֹא בְּצֻלוֹתָא דְּחוּל,
דְּוִדָּאֵי לֹאוּ צֻלוֹתָא דְּמְנַחֵה דְּשַׁבָּת כְּחוּל. בְּגִין
דְּהָא כְּחוּל בְּשַׁעַתָּא דְּמְנַחֵה, תְּלִיא דִּינָא
בְּעֻלְמָא, וְלֹאוּ אִיהוּ עֵת רְצוֹן. אֲבָל בְּשַׁבָּת,
דְּכָל רוּגְזָא אֲתַעְדִּי, וְכָל־אֲתַפְּלִיל כְּחֻדָּא, וְאֵף
עַל גַּב דְּדִינָא אֲתַעַר, אֲתַבְּסָמוֹתָא אִיהוּ, וְעַל
דָּא אֲצַטְרִיךְ קָרָא דְּיְחוּדָּא, לִיחַדָּא כָּל דְּרִגִין,
דְּכַד הוּוּ יְחוּדָּא, דִּינָא אֲתַחֲבֵר וְאֲתַפְּלִיל
בְּרַחֲמֵי, וְאֲתַבְּסֵם כָּל־א, וְכַדִּין עֵת רְצוֹן כְּתִיב.
עֵת רְצוֹן, כְּלִיל כָּל־א כְּחֻדָּא. וְדִינָא אֲתַבְּסֵם
בְּהֵוּא זְמַנָּא, וְהוּוּ חֻדָּהּ בְּכָל־א.

מֹשֶׁה אֲסַתְּלַק מֵעֻלְמָא, בְּהֵיא שַׁעַתָּא
דְּצֻלוֹתָא דְּמְנַחֵה דְּשַׁבָּת, בְּשַׁעַתָּא דְּעֵת
רְצוֹן אֲשַׁתְּכַח. וּבְהֵיא שַׁעַתָּא רַעוּא הוּוּ
לְעִילָא, וְצַעַרָא לְתַתָּא, וְעַל דָּא נִנְעָלוּ תְּרַעֲיָן
בְּשַׁבָּת, מִשַּׁעַתָּא דְּמְנַחֵה וְלְעִילָא. מָאן תְּרַעֲיָן
נִנְעָלוּ. תְּרַעֲיָן דְּבֵי מְדֻרָשָׁא, בְּגִין לְאֲדַכְּרָא
לְמֹשֶׁה רַעֲיָא מְהֵימְנָא, דְּאוּרִייתָא אֲתַבְּטְלָא
בְּגִינֵיהּ.

בְּהֵוּא זְמַנָּא, בֵּי מְדֻרָשָׁא דְּמֹשֶׁה אֲתַבְּטִיל, כָּל
שַׁפְּן אֲחָרֵינִין. מָאן חֲמֵי תְּרַעֲיָן דְּבֵי
מְדֻרָשָׁא דְּמֹשֶׁה דְּנִנְעָלוּ, דְּלֹא נִנְעָלוּ אֲחָרֵינִין
כְּלָהוּ. אוּרִייתָא דְּמֹשֶׁה עֲצִיבָא עָלֵיהּ בְּהֵוּא
זְמַנָּא, מָאן לֹא עֲצִיב. בְּגִין כֶּף כָּל תְּרַעֲיָן דְּבֵי
מְדֻרָשֵׁי נִנְעָלוּ, וְאֲצַטְרִיכוּ כָּל־א לְצַדֵּקָא לִיָּה
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְחַ שְׂבַחָא, וְהֵינּוּ (תְּהִלִּים

לו) צְדֻקְתְּךָ כְּהָרִי אֵל.